

ارزیابی ها چگونگی ساختار معماری در استفاده از انرژی های طبیعی

رضا ابراهیمی^۱ ، عبدالله شفقتی نژاد^۲

۱- دانشجو کارشناسی ارشد معماری، گروه مهندسی معماری، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد، واحد خلخال، ایران

۲- دانشجو کارشناسی ارشد معماری، گروه مهندسی معماری، دانشکده مهندسی، دانشگاه آزاد، واحد خلخال، ایران

چکیده

براساس آمارهای رسمی ارائه شده از طرف وزارت نیرو، مصرف انرژی در بخش خانگی سهم بزرگی از مصرف انرژی کشور را به خود اختصاص داده که به حدود ۳۰ درصد کل مصرف انرژی سالانه کشور میرسد. تأمین شرایط آسایش در ساختمانهای مسکونی و تغییرات الگوی مصرف در جهت رفاه بیشتر، اهمیت توجه به مصرف انرژی را افزایش داده است. به علاوه بسیاری از ساختوسازهای کشور از شرایط مطلوبی از نظر میزان مصرف انرژی برخوردار نیستند. براساس مطالعات انجام شده سازمان مدیریت و بهینه سازی مصرف انرژی، در ساختوسازهای متداول کشور اتفاق انرژی در ساختمانها، اغلب ۲۲ درصد از طریق پنجره ها، ۲۲ درصد از کف و ۳۰ درصد از دیوارها صورت میگیرد. به کارگیری اصول بهینه سازی مصرف انرژی در هماهنگی با شرایط اقلیمی و کاربریهای طرح و همچنین بهره‌گیری از روش‌های فعال و غیرفعال، میتواند نقش مؤثری در کاهش مصرف انرژی در ساختمانهای متداول شهری ایفا نماید. این رویکرد باید در فرایندی یکپارچه کلیه وجوده مرتبط با طراحی ساختمان را دربرگیرد. طراحی اصولی ساختمان ها با توجه به شرایط اقلیمی آن منطقه و استفاده صحیح از انرژی خورشیدی می تواند نقش مهمی در کاهش مصرف انرژی داشته باشد. از این‌رو معماری و شهرسازی سنتی ایران که همواره راههایی را مورد استفاده قرار داده تا با هماهنگی با طبیعت و استفاده از انرژی های موجود در اطراف بنا ها باعث کاهش همه جانبی مصرف انرژی در بنا ها شود می تواند نقش تاثیر گذاری بر آینده طراحی بناها داشته باشد. در طراحی های سنتی ایران منبع اصلی تامین انرژی، انرژی لایزال خورشیدی بوده است. در این تحقیق طراحی های سنتی در بافت قدیم شهر مشهد مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفته اند. این ارزیابی ها چگونگی ساختار معماری را در استفاده از انرژی های طبیعی (خورشید، باد ...) مورد بحث قرار می دهد.

واژه های کلیدی: اقلیم، ایران، خانه های مسکونی، مصرف انرژی، بافت قدیم مشهد